

Αριθμ. Πρωτ.: Φ.1/3/618

Έν Καισαριανῇ τῇ 1ῃ Σεπτεμβρίου 2017

## Ε Γ Κ Υ Κ Λ Ι Ο Σ 172α

Πρός

τό πλήρωμα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μας

Ἀγαπητοί Πατέρες καί Ἀδελφοί

Εὐλογημένοι Χριστιανοί

Χαίρετε ἐν Κυρίῳ

**Βλ. και Εἰδική Δέξι 13.9.2017 (αρχειο Word στό φάκελο Εγκύγκλιοι )**

Ἐπιτελοῦμε σήμερα τήν ἱερή μνήμη τῶν μαρτύρων τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς πού συνέβη πρίν 95 χρόνια τόν Αὐγουστο καί τόν Σεπτέμβριο τοῦ 1922.

1. Θυμώμαστε καί τιμᾶμε τούς Ἐθνοῖερομάρτυρες Ἱεράρχες:

α) Τόν κορυφαῖο Ἐθνοῖερόμαρτυρα *Μητροπολίτη Σμύρνης Χρυσόστομο* πού κατακρεουργήθηκε τό απόγευμα τοῦ Σαββάτου τῆς 27ης Αὐγούστου 1922 (9 Σεπτεμβρίου σήμερα) ἀπό σκληρούς καί ἀνελέητους δημίους. Ἡ βαρβαρότητα τῶν δημίων του συγκλόνησε τό ποιμνιό του, τούς Ἕλληνες, τούς ἰσχυρούς τῆς γῆς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Παραδόθηκε ὡς ἐξιλαστήριο θῦμα ἀπό τούς ἐχθρούς τῆς Πίστεως καί τῆς Πατρίδος μας στόν μαινόμενο κατ' αὐτοῦ Τουρκικό ὄχλο, ἀπό τόν ὁποῖο δεινῶς προπηλακιζόμενος ἀνεσκολοπίσθη βάνανου καί φρικτά. Θυσιάσθηκε ὡς ἱερεῖο δηλαδή θῦμα ἄμωμο καί ἐκούσιο, ἀφοῦ ἀρνήθηκε νά δεχθεῖ τήν

προσφερθεῖσα σ' αὐτόν διάσωση μέ τήν φυγή, διότι βάρυνε στήν ἀρχιερατική συνείδηση του ὁ λόγος τοῦ Κυρίου γιά τόν καλό Ποιμένα, ὅτι : «ὁ μισθωτός φεύγει, ὅτι μισθωτός ἐστι καί οὐ μέλει αὐτῷ περί τῶν προβάτων» (Ἰωάννης ι' 12-13).

β) *Τόν Κυδωνιῶν Γρηγόριο.* Ὁ Ἱεράρχης αὐτός προστάτεψε τό ποίμνιό του ἀπό τούς διωγμούς τῶν Τουρκικῶν Ἀρχῶν καί ἔσωσε πολλούς φυλακισμένους καί μελλοθανάτους. Φυγάδευσε τό μεγαλύτερο μέρος τοῦ ποιμνίου του σέ ἀσφαλεῖς τόπους ἔξω τῶν Τουρκικῶν συνόρων. Συγκακουχούμενος ὁ ἴδιος μέ τούς ὑπόλοιπους ἐκτοπίσθηκε μαζί τους τόν Ὀκτώβριο τοῦ ἔτους 1922. Ἐνῶ ἐτοιμάσθηκε ὁ λάκκος πού εἶχαν σκάψει γιά αὐτόν οἱ δημοῖοι του γιά νά τόν θάψουν ζωντανό ξεψύχησε ἀπό ἐγκεφαλική συμφόρηση, τελειωθείς ἐν Κυρίῳ ὡς νεομάρτυς τήν 3ῃ Ὀκτωβρίου 1922.

γ) *Τόν Μοσχονησίῳν Ἀμβρόσιο.* Ὁ Ἱεράρχης αὐτός μαρτύρησε, ἀφοῦ βασανίσθηκε μέ τό πετάλωμα τῶν ποδιῶν του καί τήν κατατεμάχηση τοῦ σώματός του, μαζί μέ ἄλλους Ἱερεῖς πού συμμαρτύρησαν μαζί του καί ἄλλους πιστούς τῆς Ἐπαρχίας του, «διά τόν λόγον τοῦ Θεοῦ καί διά τήν μαρτυρίαν τοῦ ἀρνίου ἧν εἶχαν» (Ἀποκαλύψεως στ', 9)

δ) *Τόν Ἰκονίου Προκόπιο.* Στό μέσο τῆς καταδυναστεύσεως τοῦ ποιμνίου του καί τῶν Ποιμένων του ἀπό τίς Ἀρχές τῶν Νεοτούρκων, καί τῶν ἀπεγνωσμένων κραυγῶν τοῦ λαοῦ ὁ Ποιμενάρχης παρέδωκε τό πνεῦμα στό Μέγα Ἀρχιερέα καί Σωτῆρα Χριστό προμαχώντας καί συμπάσχοντας μέ τούς στενάζοντες Ἕλληνες Χριστιανούς τῆς Ἀνατολίας. Μαρτύρησε ὥστε καί οἱ πιστοί τῆς ἐπαρχίας του «σωτηρίας τύχωσι τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Β' Πρὸς Τιμόθεον β', 10)

καί ε) *Τόν Ζήλων Εύθύμιο*. Ὁ Ἱεράρχης ἐνῶ ἦταν φυλακισμένος στήν Ἀμάσεια τοῦ Πόντου ὡς κατηγορούμενος γιά ἐσχάτη προδοσία τοῦ Τουρκικοῦ Ἔθνους τό Πάσχα τοῦ ἔτους 1921 μετέδιδε στούς κρατούμενους μαζί μέ τόν πασχάλιο χαιρετισμό καί τό μήνυμα τῆς ἐθνικῆς ἀναστάσεως. Ὑφίστατο καθημερινά γιά 41 ἡμέρες πολυώδυνα μαρτύρια ἀπό τά ὁποῖα ὑπέκυψε σέ θάνατο τήν 29η Μαΐου 1921 κατά τό *«ἵνα ἀναπαύσονται ἐκ τῶν κόπων (καί τῶν ὁδυνῶν) αὐτῶν καί τά ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν»* (Ἀποκαλύψεως ιδ', 13).

Τίς τελευταῖες ἡμέρες τῆς ζωῆς του ἔψαλλε ὁ ἴδιος τήν νεκρώσιμη Ἀκολουθία γιά τόν ἑαυτό του ἐνῶ *«ἐπηκροῶντο δέ αὐτοῦ οἱ δέσμιοι»* (Πράξεων ιστ' 25). Καί μετέστη πρὸς Κύριον ὡς Ἐθνομάρτυρας καί Ἱερομάρτυρας.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀποτύπωσε αὐτή τήν μαρτυρία τῶν Ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας μας στό στόμα τοῦ ὁποῖου τοποθετεῖ τούς λόγους : *«Μᾶς διώκουν, ὁ Θεός ὅμως δέν μᾶς ἐγκαταλείπει, μᾶς ρίχνουν κάτω, μά δέν χάνουμε τόν ἀγῶνα. Συνεχῶς ὑποφέρουμε σωματικά μετέχοντες ἔτσι στό θάνατο τοῦ Κυρίου γιά νά φανερωθεῖ στό πρόσωπό μας ἡ ζωή τοῦ ἀναστημένου Ἰησοῦ. Δηλαδή εἴμαστε ζωντανοί ἀλλά ἐκθέτουμε συνεχῶς τόν ἑαυτό μας στό θάνατο γιά χάρη τοῦ Ἰησοῦ »* (Πρὸς Κορινθίους Β', στ', 9-11)

Μαζί μέ αὐτούς τούς Ἱεράρχες μαρτύρησαν κατά τήν περίοδο τῶν διωγμῶν 1914-1922 πού ἐξαπέλυσε τό κεμαλικό καθεστῶς τῆς Τουρκίας ἐναντίον τῶν Χριστιανῶν Ἑλλήνων τῆς Τουρκίας καί πολλοί ἄλλοι πάσης τάξεως Κληρικοί.

\*\*\*\*\*

2. Θυμώμαστε ἐπίσης τά ἄμωμα θύματα τῆς σκληρῆς καί ἀπάνθρωπης θηριωδίας ἔνεκα τῆς ὁποίας ἐξοντώθηκαν οἱ Ἕλληνες τῆς Τουρκίας πού κατοικοῦσαν στόν Πόντο, στήν Θράκη στά παράλια τῆς Μαύρης θάλασσας καί τῆς Μικρᾶς Ἀσίας τήν ὀκταετία 1914-1922. Τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο ἔχει καταγράψει σέ εἰδική ἔκδοση τά δεδομένα αὐτῆς τῆς Γενοκτονίας.

Θυμώμαστε τούς διωγμούς, τίς εξορίες, τούς βασανισμούς, τίς λαιδωρίες, τίς άρπαγές τών περιουσιών, τίς ποικίλες κακώσεις τών μαρτυρησάντων Προγόνων μας, έπειδή ήσαν Χριστιανοί καί Έλληνες, καί δέν ήσαν άνεκτοί από τούς Νεοτούρκους.

Γράφει ό γάλλος φιλόλογος, φιλέλληνας καί διανοούμενος Όκτάβιος Μερλιέ (1897-1976) γιά τήν καταστροφή τής Σμύρνης καί τήν σφαγή τών κατοίκων της.

*«...Άκουσα τό πιο σπαραχτικό θρήνο γιά τόν Έλληνισμό πού είχε δολοφονηθεϊ, γιά τήν προδοσία τών Μεγάλων Δυνάμεων, γιά τόν θάνατο έκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων πού είχαν σκοτωθεϊ, κρεμαστεϊ, πολλοί μάλιστα είχαν ένταφισθεϊ ζωντανοί, γιά τίς κατεστραμμένες πολιτείες, γιά τό σβύσιμο μέσα στό αίμα πολιτισμοϋ τριών χιλιάδων έτών, γιά τό άπέραντο Βυζαντινό Κράτος, πού υπήρξε γιά αιώνες πιο εύρωπαϊκό από τά κράτη τής Εύρώπης, καί, μονοκοντυλιās, είχε εξαφανιστεϊ κάθε ανάμνησή του από τό χάρτη τής ύφηλίου... » (Όκτάβιος Μερλιέ, Η πρώτη έπαφή μου μέ τή Μικρά Ασία. Προσωπικές Άναμνήσεις. Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών. Τόμος πρώτος, σ. 13, Άθήνα 1977)*

\*\*\*\*\*

3. Θυμώμαστε ότι ένώ οί σεβάσμιοι Πρόγονοί μας διώχθηκαν μέ άγριότητα καί βαρβαρότητα από τίς πατρογονικές πατρίδες τους δέν εξαφανίσθηκαν. Έφοδιασμένοι μέ τήν πίστη στό Θεό καί στίς αρχές καί άξίες τοϋ πολιτισμοϋ τοϋ Γένους μας έπεβίωσαν δημιουργώντας τίς νέες λαμπρές πατρίδες μέ κόπο, μόχθο καί τήν εύλογία τοϋ Θεοϋ, διότι χωρίς περιουσία ζεϊ ό άνθρωπος χωρίς Θεό καί πατρίδα όμως δέν ζεϊ, όπως διεκήρυξε ό Κύριός μας Ίησοϋς Χριστός ότι «χωρίς έμοϋ οϋ δύνασθε ποιεϊν οϋδέν» (Ιωάννου ιε΄, 5).

4. Ἐμεῖς οἱ ἀπόγονοι αὐτῶν τῶν ἀξιοσέβαστων μαρτύρων τῆς πίστεως καί τῆς πατρίδος μας ἀντλοῦμε δύναμη ἀπό τήν πίστη μας στόν ἀληθινό καί ζωντανό Θεό. Πορευόμαστε σ' αὐτό τόν κόσμο χωρίς νά εἴμαστε ἐκ τοῦ κόσμου τούτου (Ἰωάννου ιε', 19) δηλαδή χωρίς νά μολυνόμαστε ἀπό τήν ἁμαρτία. Θυμώμαστε ὅτι ὁ Θεός δέν μᾶς ἐγκαταλείπει παρά τούς διωγμούς, τίς ταπεινώσεις, τίς στερήσεις, τίς ἐξορίες, τήν ἀπώλεια τῶν περιουσιῶν μας ἀπό τούς ἐχθρούς μας. Ἀντλοῦμε δύναμη ἀπό τήν διαβεβαίωση τοῦ Θεοῦ «οὐ μή σε ἀνῶ οὐδ' οὐ μή σε ἐγκαταλίπω» (Πρός Ἑβραίους ιγ', 5-6· Δευτερονομίου λα', 6 ) γιά νά μείνουμε σταθεροί στήν πίστη μας

Σ' ὅλες αὐτές τίς δοκιμασίες δείχνουμε ὑπομονή καί ἐμπιστοσύνη στόν Θεό καί Κύριο τῆς ζωῆς μας καί τοῦ κόσμου. Στά ποικίλα μαρτύριά μας Ἐκεῖνος μᾶς παρηγορεῖ «ὥστε θαρροῦντας ἡμᾶς λέγειν· Κύριος ἐμοὶ βοηθός, καί οὐ φοβηθήσομαι· τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος;» (Πρός Ἑβραίους ιγ', 6· Δευτερονομίου λα', 6 ))

Προσευχόμαστε ὁ Κύριος τῆς ζωῆς καί τῆς ἱστορίας νά σκεπάζει τήν εὐλογημένη Πατρίδα μας τούς πιστούς Ἀρχοντες μας καί τόν Θεοφιλή Πιστό Λαό, ψάλλοντες

«Ὁ Θεός τῶν Πατέρων ἡμῶν

ὁ ποιῶν ἀεὶ μεθ' ἡμῶν κατὰ τήν σὴν ἐπιείκειαν

μή ἀποστήσης τό ἔλεός σου ἀφ' ἡμῶν,

ἀλλὰ ταῖς αὐτῶν ἰκεσίαις

ἐν εἰρήνῃ κυβέρνησον τήν ζωὴν ἡμῶν».

Μετά πατρικῶν εὐχῶν.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ὑμηττοῦ Δανιήλ.